

Adviescollege
toetsing regeldruk

> **Retouradres** Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Mevrouw drs. M.L.J. Paul
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

**ATR, Adviescollege
toetsing regeldruk**
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

T 070 310 86 66
E info@atr-regeldruk.nl
www.atr-regeldruk.nl

Onze referentie MvH/RvZ/MR/Is/ATR3225/2023-U109

Uw referentie

Datum 14 december 2023
Betreft Subsidieregeling keuzevak praktijkgericht vak gemengde leerweg en theoretische leerweg

Geachte mevrouw Paul,

Het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) heeft op 16 november 2023 de *Subsidieregeling keuzevak praktijkgericht vak gl en tl*) ontvangen voor toetsing.¹ Er heeft geen internetconsultatie plaatsgevonden. De regeling vervalt met ingang van 1 januari 2029.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

Voor de schooljaren 2021-2022 tot en met 2023-2024 is scholen door middel van een pilot de mogelijkheid geboden om een praktijkgericht keuzevak aan te bieden. Het kabinet heeft het voornemen om vanaf schooljaar 2024-2025 alle vmbo-scholen in staat te stellen om het praktijkgerichte keuzevak formeel aan te bieden en om dat vak af te sluiten met een examen. Ondanks het erkende belang van praktijkgericht onderwijs is bij het voorgenomen besluit aangegeven dat een verplichting voor alle (vmbo-)scholen om het praktijkgerichte vak op te nemen in het onderwijsprogramma nog niet mogelijk is, omdat de gevolgen voor het vmbo-stelsel als geheel nog onvoldoende duidelijk zijn. Daarnaast is er geen dekking voor de financiële middelen die nodig zijn om het praktijkgerichte programma op dit moment te verplichten. In de periode 2024 tot 2027 wordt verdere besluitvorming voorbereid.²

¹ De volledige titel luidt: *Regeling van de Minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs van nr. PM, houdende regels voor subsidieverstrekking ter ondersteuning van het vrijwillig invoeren van het praktijkgerichte vak in de gemengde leerweg en theoretische leerweg van het vmbo (Subsidieregeling keuzevak praktijkgericht vak gl en tl)*.

² Voor het advies van ATR over dit besluit, zie <https://www.atr-regeldruk.nl/besluit-praktijkgerichte-vakken-in-de-theoretische-en-gemengde-leerweg-van-het-voorbereidend-middelbaar-beroepsonderwijs-vmbo/>

Het doorontwikkelen door de pilotscholen of opstarten van het praktijkgerichte vak door de andere scholen kost tijd en geld. Scholen van binnen en buiten de pilot hebben aangegeven hiervoor financiële ondersteuning nodig te hebben. Het doel van de voorliggende subsidieregeling is om zoveel mogelijk scholen die een praktijkgericht vak willen aanbieden, tegemoet te komen in de kosten. Het college constateert dat nut en noodzaak van het geven van die ondersteuning op zich zijn onderbouwd.

2. Minder belastende alternatieven

De inschatting is dat 149 pilotscholen een tl-licentie bezitten en zodoende een subsidieaanvraag kunnen doen. Daarnaast kunnen de 684 overige scholen een subsidieaanvraag indienen. Volgens de toelichting is er in de eerste ronde van de subsidieregeling plek voor 180 scholen buiten de pilotscholen. De verwachting is dat circa 300 scholen een aanvraag zullen doen in deze ronde. Door middel van meerdere aanvraagrondes wordt nog geregeld dat zoveel mogelijk scholen die een praktijkgericht van (willen) aanbieden op termijn subsidie kunnen ontvangen. De subsidieplafonds voor de volgende aanvraagrondes worden nog geregeld via de Voorjaarsnota, na publicatie van deze regeling. Het uitgangspunt van de regeling om zoveel mogelijk scholen een tegemoetkoming te bieden in de kosten, doet de vraag rijzen of het gekozen instrument van een subsidie wel de juiste is. Deze vraag is vanuit regeldrukperspectief van belang, omdat het subsidie-instrument relatief veel regeldruk met zich meebrengt vergeleken met bijvoorbeeld aanvullende bekostiging. Daarbij speelt ook een rol dat de subsidiebedragen niet omvangrijk zijn en daardoor de regeldrukkosten die gepaard gaan met een subsidieregeling niet proportioneel zijn.

2.1 Het college adviseert het gebruik van het subsidie-instrument te heroverwegen en te kiezen voor een andere, minder belastende vorm van bekostiging om de scholen tegemoet te komen in de kosten.

Met name de 684 niet-pilotscholen lopen het risico dat hun subsidieaanvraag niet gehonoreerd wordt. De regeling bepaalt dat in het geval van overtekening er geloot wordt. Dit kan betekenen dat de scholen die uitgeloot worden voor een volgende ronde opnieuw een subsidieaanvraag moeten doen. Een minder belastend alternatief is om de aanvragen te honoreren op volgorde van binnenkomst en om de niet-gehonoreerde aanvragen op een "wachlijst" te zetten. Scholen krijgen dan de bekostiging als zij bovenaan de wachlijst komen, zonder daar opnieuw een aanvraag voor te hoeven doen.

2.2 Het college adviseert om te voorkomen dat scholen meerdere malen een subsidieaanvraag moeten doen.

3. Werkbaarheid

De scholen zijn verplicht een "eindrapportage" aan te bieden in het geval zij subsidie hebben ontvangen. Daarbij zijn zij verplicht gedurende twee schooljaren jaarlijks een bijdrage te leveren aan de monitoring en evaluatie en de subsidie te verantwoorden in de jaarrekening. Deze stapeling van verplichtingen leidt mogelijk tot onduidelijkheid en onnodige gevolgen voor de regeldruk. Zo blijkt uit de regeling niet waaraan de eindrapportage moet voldoen.

3.1 Het college adviseert in de toelichting te verduidelijken waaraan de eindrapportage moet voldoen.

4. Gevolgen regeldruk

De regeling bevat een uitgewerkte regeldrukparagraaf waarin de verplichtingen op handelingsniveau in beeld zijn gebracht en gekwantificeerd. Het gaat met name om de aanvraag van de subsidie, de verplichte eindrapportage en de deelname jaarlijks aan onderzoek en monitoring. Enkele onderdelen ontbreken in de paragraaf, zoals de verantwoording van de subsidie en de kwantificering van de niet-gehonoreerde aanvragen bij overintekening en loting als gevolg. Daarbij maakt de toelichting niet duidelijk of en wanneer de subsidie na aanvraag (automatisch) voor twee schooljaren wordt verstrekt. De subsidie is immers expliciet bedoeld voor het continueren van het praktijkgerichte vak voor leerlingen in het derde en vierde leerjaar van de theoretische leerweg (pilotscholen) of voor de ontwikkeling van het praktijkgerichte vak gedurende twee jaar (overige scholen). De kwantificering van de totale regeldrukkosten (op jaarbasis) is zodoende niet inzichtelijk.

4.1 Het college adviseert de gevolgen voor de regeldruk volledig in beeld te brengen in de toelichting bij het wetsvoorstel, conform de Rijksbrede methodiek.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van dit voorstel:

Niet vaststellen tenzij met de adviespunten rekening wordt gehouden.

Het college vertrouwt erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Het verneemt graag van u op welke wijze u met onze adviespunten rekening houdt. Verder verzoekt het u om een eventuele wijziging van het voorstel voor te leggen aan het college, opdat wij kunnen beoordelen of een aanvullende zienswijze noodzakelijk is.

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris